

Zápis z jednání 2. pracovního týmu Odborné komise pro důchodovou reformu

Věk odchodu do důchodu a valorizace důchodů

Datum: 10. března 2016, 13:00-15:00

Místo: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Klub, Na poříčním právu 1, Praha

Přítomni: dle přiloženého seznamu

XX

P. Kučera přivítal přítomné a zahájil jednání 2. pracovního týmu s tímto programem:

1. Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace k revizi hranice důchodového věku
2. Valorizace důchodů – varianty
3. Různé

Ad 1. Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace k revizi hranice důchodového věku

V prvním bodě **p. Kučera** informoval o Závěrečné zprávě z hodnocení dopadů regulace (RIA) k revizi hranice důchodového věku (HDV) a zeptal se, zda je věcný záměr zákona ještě možné ovlivnit, protože v některých zásadních bodech nespĺňuje jeho představy.

S možnostmi změny znění věcného záměru jej seznámil **p. Špidla** – lze se obrátit na ministryni nebo zaslat přes **p. Špidlu** dopis na Úřad vlády s připomínkami.

P. Potůček k tématu věcného záměru zákona připojil poznámku o Českém statistickém úřadu (ČSÚ), který má problém s nedostatečnými kapacitami a zdroji pro organizování tvorby prognóz na různých institucích.

P. Špidla je v této věci toho názoru, že tento problém není otázkou nedostatečných kapacit a zdrojů, ale neochoty se na takovém prognózování podílet. ČSÚ jako jediný autoritativní orgán v této problematice se podle něj nemůže nechat ovlivnit prognózami jiných institucí.

Na existenci jediného autoritativního orgánu se diskutující shodli, ale podle **p. Kučery** by měly prognózy od ČSÚ být podpořeny (kontrolovány) dalšími, alternativními (kompetitivními) prognózami, zpracovanými dalšími prognostickými týmy ve stejném čase a za stejných podmínek jako prognózy ČSÚ, aby byly plně porovnatelné.

P. Vostatek k danému věcnému návrhu doplnil, že například na Slovensku je vše odvozeno ze statistických tabulek, probírané problematice by se vzhledem k dalším okolnostem v současnosti nevěnoval. K tématu také poznamenal, že podle něj je jediný transparentní parametr základní důchodový věk.

P. Kučera vyslovil nesouhlas s výrokem p. Vostatka a zároveň se zeptal, zda bude OK svým jménem lobbovat za prosazení kompetitivních prognóz.

P. Potůček mu odpověděl, že pro strategické řízení jsou takové konkurenční prognózy potřeba. Protože je v zájmu OK, aby byly prognózy co nejkvalitnější, je možné o takovou věc usilovat jménem OK.

P. Kučera stanovisko předsedy komise kvitoval, protože i podle něj mohou konkurenční prognózy zpracovávané podle zásad zpracovaných do původního návrhu OK velmi významně přispět k celkové kvalitě prognózování v ČR. Proto se bude ve spolupráci s dalšími kolegy o tuto změnu snažit po linii OK.

Poté **p. Vostatek**, **p. Kučera** a **p. Samek** diskutovali o „zastropování“ důchodového věku na úrovni 65 let, které je součástí záměru zákona.

P. Malá k tomuto bodu poznamenala, že je podle ní zbytečné se v tuto chvíli vracet k diskusi nad projednávaným věcným záměrem a Závěrečnou zprávou z hodnocení dopadů regulace k revizi HDV, a to obzvláště bez přítomnosti zástupce Českého statistického úřadu.

P. Kučera se proti tomu ohradil, protože podle něj jsou kompetitivní prognózy jedním ze základních pilířů původního návrhu a jejich důležitost z hlediska navrženého systému revizí není dána účastí či neúčastí zástupců ČSÚ na jednání.

P. Potůček navrhl, aby se změna, kterou **p. Kučera** navrhuje, případně včlenila do paragrafovaného znění zákona poté, co se paní ministryně domluví s paní předsedkyní ČSÚ.

P. Kučera se obrátil na zástupce MPSV s požadavkem, aby mu poskytl nejnovější verzi věcného záměru zákona, tu verzi, která byla předložena vládě, a jednání k tomuto bodu ukončil.

Ad. 2 - Valorizace důchodů – varianty

P. Kučera následně přešel k druhému bodu programu. Nejprve znovu představil za pomoci rozdaných tisků dvě varianty valorizace důchodů, za něž již byly provedeny modelové výpočty, a to podle růstu indexu životních nákladů domácností důchodců plus 1/3 nebo 1/2 růstu reálných mezd v národním hospodářství.

V návaznosti na prezentaci obou variant se mezi účastníky jednání vedla diskuse nejen o těchto vybraných návrzích, přínosech a nákladech obou modelových scénářů podle výstupů připravených MPSV dle zadaných parametrů, ale také o smyslu a záměrech valorizace.

P. Linhart upozornil na to, že v budoucnu životní náklady důchodců mohou meziročně zůstávat na stejné úrovni. To by ovlivnilo výsledky jednotlivých propočtených scénářů a náklady na valorizaci by byly odlišné. Vývoj životních nákladů důchodců lze ale jen těžko předpovědět předem.

Hlavním kritériem pro posuzování návrhů na způsob valorizace důchodů by podle **p. Kučery** mohl být podíl na HDP. Na základě posouzení výsledků předložených analýz by tak podle něj nejeví nereálně ani varianta, která počítá s navýšením důchodů o růst indexu životních nákladů domácností důchodců a 1/2 růstu reálných mezd.

P. Kučera požádal zástupce MPSV o vypočítání dalších dvou modelových scénářů se stejnými parametry jako v již předložených variantách, jen se změnou růstu koše důchodců o 2/3 růstu reálných mezd a o 3/4 růstu reálných mezd.

P. Vostatek doporučil usnést se, že místo parametru ceny dáváme parametr spotřebního koše důchodců a dále se tím nezabývat a raději vymyslet funkční důchodový systém.

P. Kučera zdůraznil, že pro velkou, systémovou důchodovou reformu je potřeba hledat politický konsensus, což vyžaduje postupovat po menších krocích, s čímž souhlasil i **p. Špidla**. **P. Samek** vyjádřil názor, že k takovému širokému politickému konsensu nedojde, protože pravicové a levicové strany se na jedné variantě velké důchodové reformy shodnou jen těžko.

P. Linhart upozornil, že je třeba myslet na to, že důchodci v české společnosti již jsou a že valorizace se tedy na rozdíl o široké důchodové reformy musí řešit každý rok.

P. Kučera poděkoval zúčastněným za diskusní příspěvky, ukončil projednávání tohoto bodu programu a přešel k bodu Různé.

Ad 3. - Různé

Tento bod zahájil **P. Vostatek** připomínkou k práci OK a za příklad dobré praxe uvedl Turnerovu důchodovou komisi ve Velké Británii, která podle jeho názoru pracovala daleko efektivněji a dokázala i v menším počtu členů odborné komise za kratší čas vytvořit analýzu a variantní návrhy, které posloužily jako podklad pro novou reformu důchodového systému. Proti tomuto tvrzení vznesl výhrady **p. Samek**, který podotkl, že skutečnost byla poněkud jiná, než jak uvádí **p. Vostatek**.

Poté **p. Pernes** přítomné seznámil s výsledky jím zpracované statistiky počtu příjemců a výše starobních penzí a reálné kupní síly průměrné starobní penze za rok 2014, 2015 a uplynulé měsíce roku 2016, které vychází z podkladů ČSSZ. Statistika je k dispozici [zde](#).

P. Kučera shrnul zásadní výsledky diskuse v průběhu celého jednání. Prvním z nich je možnost lobbovat jménem OK za zachování kompetitivních prognóz v připravovaném zákoně o revizi hranice důchodového věku. Druhým hlavním výsledkem je shoda na hlavním kritériu pro hodnocení návrhů valorizace. Jako nejvhodnější se pro tento účel jeví podíl výdajů na státní důchody na HDP České republiky. Na závěr svého vystoupení nastínil body příštího jednání, kterými mimo jiné budou návrhy na valorizaci doplněné o další dva scénáře z MPSV a jejich posouzení.

Příští jednání proběhne ve čtvrtek **24. 3. 2016 od 11:00 hodin v zasedací místnosti č. 116 v prvním patře budovy MPSV na adrese Na Poříčním právu 1**. Následující jednání, proběhne s největší pravděpodobností ve čtvrtek 14. 4. 2016.

Zapsala: Veronika Finková

Vidoval: Tomáš Kučera

XX

Příloha č. 1 – listina přítomných

Příjmení	Jméno	Organizace
Fiala	Tomáš	VŠE
Krejčová	Hana	MF
Kučera	Tomáš	PřF UK
Linhart	Zdeněk	MPSV
Malá	Radmila	MF
Pernes	Zdeněk	RS ČR
Potůček	Martin	OK
Samek	Vít	ČMKOS
Srnová	Zdeňka	MPSV
Špidla	Vladimír	ÚV ČR
Štěpánek	Martin	MPSV
Vostatek	Jaroslav	VŠFS
Vopravil	Jiří	ČSÚ
Zrcek	Kryštof	ČSSZ
Berková	Štěpánka	MPSV

